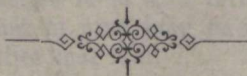

B. E. Luiga

Laulud.

Tartus.

Trükitud H. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega.
1888.

Дозволено Цензурою. — Дерптъ, 21. Сентября 1888 г.

Pühendusleks.

Sulle, julle õrnem sugu
Pühendan need laulud ma,
Kõige kaunim kandle lugu
Peab ju auuks hüüdema:
Seni seisab luule lugu
Kuni teda õrnem sugu
Oma hella käela
Wõtab kaitseada.

Mis on kõrgeist kunsti töödest
Ilmas seisnud senini,
Pääsnud hääwituse öödest
Kaunidustest ialgi,
Kusja ial hääduz ärkas
Tähtjas taimi üles tärkas:
Sääl ta õrna sugu na'al
Ditjes igal a'al.

Seft ma loodan, et ei põlga
Minu weikest andi ja,
Misga tohin tänu wõlga
Awalikult ilmuta.
Ükfi julle, õrnem sugu
Pühendan ma laulu lugu:
Wõtad teda wasta ja —
Wuud ei ihka ma.

Laulik.

Mul pole ilmas ihamaja
Ei kindlat kohta kodumaaks,
Kus wahest wäsind luuletaja
Kord kallist rahu maitsta saaks.
Mu eluäit on rändamine
Siin ilma rajal rahuta,
Ja minu ainus seltsiline
On kannel kalli kõlaga.

Ma astun iga akna alla
Ja koputan, et kuuldaks mind,
Ja teeb mull' lahke käsi walla,
Siis laulan, nagu rõõmus lind.
Kus aga jääwad liikumata
Mu palwest tuimad südamed:
Sääl pööran selga nurinata,
Lään edasi mu reisi teed.

Kus paijumas ma näen paha
Ja üle kohut õitsemas,
Kus tõtt näen muljutawat maha
Ja walet tõuswat wägemaiks:
Sääl nukralt oma palet peidan
Ja kauni kandle keelilta
Ma tõe wälgu noola heidan,
Kes paha peawad surmama.

Kus aga hääduft edenemas
Ma näen, ja karstust kasvamas,
Kus näen ilu õilmitsemas

Ja tõde kõrgel tõusemas:
Mu laul jääb wikerkaari joonil
Siis heljub armsa iluga
Ja ehil hääduft kaunil kroonil
Et kõik tad wõtwad armasta.

Ja kussa mure muljub meeli,
Kus rindu rõhub raste rist,
Kus kurbdus, kahtlus köidab keeli,
Kus osaks nuttu, kaebamist:
Sääb kaldan kallist troosti õli
Ma iga haige südame,
Ja teen, et tulew õnne põli
Weel ärkwal' hüüab lootuse.

Ja kussa waitfel õhtu tunnil
Mäen armastajaid õnne sees,
Kus neiu põne pühal sunnil
Weel walwab waitfes ootuses:
Sääb hilju nende juurde astes
Ma laulan, et lääb südame,
Ja õnne kaunis koidu kastes
Meil piisar weereb palgele.

Mu meel lääb ärdaks, piisar silmas —
Kus on mu oma neiuke,
Kes laulikule laias ilmas
Üht pesa ehiks hellaste?
Ei tea! — teiste õnne läigil
Mul ainuist rõõmu maitseb rind;
Ma edasi lään elu käigil,
Mu kannel üksi jaadab mind.

~~~~~

Palwe.

Mu isamaa, üht palwet tahan panda
Su ette lapse tänu meelega
Ja loodan, kes ja kõik mull' võtnud anda
Nii heldel käel, et lubad seda ka:
Et ma su auuks võiksin kannelt kanda
Ja sinu iluks hääli helista,
Et võiksin jull' nii kaua kaunitl mängi,
Kui langeb keha sinu rahu süngi.

Oh isamaa, mu palwet ära põlga
Eht küll mu hääli ei ole ilus nii,
Et suudaks täiest' maffa armu võlga
Mis sinust rohkesti mull' näidati;
Mu püha iha süisgi ära salga
Et sinu hääli ma otsin alati.
Ma tahan kandle kõigest puhta hoida
Kust sina kurba meelt võiks minust leida.

Ma tahan hüüda lauljaid, wamu, noori,
Kes sinu pinnal käiwad kandlega,
Et tuleksid kõik kokku ühte koori
Su auuks laulma, ilus isamaa,
Ja teeks su ümber kindla laulu leeri,
Kõik paha võidakse puhta püüdega,
Et selle puhta laulu hele kõla
Ka tajuks meie hella waimu wõla.

M i n n u l a u l .

§. Dormi järelle.

Si kaeba ma, et ilm auu pärga mull' ei too,
Sest nagu tahab ta, nii laulu ma ei loo.
Ilm tasub seda, mis ta lustist lõlendab,
Ma laulan, nagu hirv wee järel ksjendab.

Kes võtab kuulda mind, see kuulab filma wees,
Ta hingab sügavast, ta süda paisub sees.
Si taha ilm mu häält, ta leiab waewata
Eht laanes, rabas, joos ta rõõmu hallita.

Mu laul on nagu wälf, mis eest ilm paktu läeb,
Mu laul on nagu waim, mis mõistmata tal jäeb.
Mu laul mind kosutab, kui rohtu kaste till —
Kui poleks nõnda see — ma waitiks filma pill.

111 Laukuse.

A. Pushtini järele.

Sa rahwa kiitust ära himustagu saada,
Sest wali kiidu kisa waitib ruttu ära.
Ja kuuled jõledate laitust, teotus kära,
Siis seiša waitfält, waljult, wanfumata.

Sa oled würst, käi üksi waba rada,
Kus kutjub sind su waba waimu jära,
Sääl täienda su armša aate wara —
Muud palka pole sinul ihaldada.

Sell on ju sinu omas rinnas ase,
Sa ise enda kõige kõrgem kohus oled,
Kes ostab waewa kaaluda ja palka maksa.

Siis jäta jõledatel nende laim ja laše
Nad süllitawad altril', kus su ohwri tuled —
Sa taewast wälja lükata nad sind ei jaksä.

Ma laulsin.

Ma laulsin seni lilledest
Ja õiekestest õrnusest,
Müüd aga kõlab minu juus
Su teine viis ja heli uus.
Mind saatus kutsus wõitlema
Ja hõelust wasta sõitlema,
Et oma kandle heleda
Pea sõjariistaks tegema.
Ja kui ka paha temaga
Ei jõua ära surmata,
Ta mõjub siiski suureste,
Et põlgtust leiab wastane.

Sandlese.

Kannel, sind mull' Jumal lõi
Minsaks waraks weel,
Ei mu käest sind wõtta wõi
Keegi elu teel.
Ei mind surmgi wiimse wäes
Sinust lahuta,
Hauasgi sind hoian käes,
Kuni tõusen ma.
Kui siis uued keeled jää
Sulle antakse,
Mängin kiitust nende pääl
Taewa Isale.

Kewadised lilled.

1.

Kewade terowitus.

Orn, pehme kewadine õht
Käib tafakesti üle maa,
Ta järel heljub lõbus leht,
Sest õilmed tõuswad tupesta.

Mii noore armu õnnis hüüd
Ka woolas ime wäega
Wu haige fudamesse nüüd
Ja pani laulud kõlama.

2.

Õilmitsew roosi puu.

Puu nüüd fujul fenamal
Hiilgab õilmeid täis,
Kuna eila kätte all
Uinus iga õis.

Kas eht õõpik hommitu
Tõi teil sõnumid,
Et teil minu pões ju
Õitswaid õdesid?

3.

Elu jõgi.

Su kaunist sõbra silmadest
Üks elu jõgi käis
Mul läbi hingest, südamest
Ja täitis jeda täis.
Weel luba, et sest ime jõest
Mu süda elu joob,
Sest sinu keelmine, see tõest'
Mu õnnel jurma toob.

4.

Puhkenud roosi pung.

See õis nii ilus, õrnake,
Kui ütleks jala sinule:
Sa armastuses pead ka
Nii õrn ja puhas olema.

5.

Palumine.

Sa vaatad ime hellalt, ime õrnalt
Mu pääl su armsa siuisilmaga,
See mul on, nagu magus unenägu
Kust ma ei tahaks ial ärkada.
Oh wiibi kallis, armas fini silma,
Oh wiibi hellalt, õrnalt mu pääl weel,
Et kestaks igaves see unenägu,
Muud ihaldust ei tunne minu meel.

6.

Suwine öö.

Mets ja nurm on wait ja waga,
Waikeks jäänud järwe woog,
Äkist' wasta heljub aga
Õrn ja pehme tuule hoog.

Ja mul on, kui ütleks mulle
Rinnas heli salaja
See on Olga waim, kes sulle
Hääd ööd tuli soowima!

7.

Suwe ööl.

Õht hingas — õilme õhtu täis,
End ehtis Hämarik,
Mu rinnast tundmus läbi täis,
Nii õrn ja imelik.

Ma ise nagu olin Koit,
Sest rinnas leegitses
Mul hele taewa tule loit,
Mis Olga sütitas.

8.

Pisarad.

Lahkub Hämariku kaijust
Koit ja läheb koduje,
Siis ta külwab kaste helmi
Lahkelt üle lillede.
Kui ma kuulen sinu sõna,
Et sull' armas olen ma,
Et sa truuts mull' tahad jääda —
Siis ma nutan salaja.
Minu rõõmu pisaratest
Tõuswad lilled õitsema,
Kelle lõbus leht ju juurde
Heljub weikse lauluna.

9.

Lind

Üksik lindu lendas siit
Mööda rutuga,
Laskis ainult kaunist wiit
Järel kõlada.
Warsti kadus kena lind
Laia metsa pääl,
Uga kaua täitis mind
Tema ime hääl.
Kas ehk Olga poolt mull' tõi
Terwist tema suu,
Et mind unusta ei wõi
Armukene truu?

Wiimne.

Kui wiimast kord, kui lahkudes
Ma seisin tema ees,
Siis armu jumil suuteles
Ta mind weel silma wees.
Nüüd olen kaua kaugel teel
Ma käinud siin ja säääl,
Kuid tema wiimne muju weel
Mul põleb huulte pääl.

Kallima pühendus.

1.

Kuis tähekene taewa piiril
Meil paistab alla kulla kiiril,
Nii oled ja mu elu teel
Üks hiilgaw täht — ja enam weel.
Kuis lillekene põesja süles
Lööb armsaid õilmeid hiilgma üles,
Nii oled ja mu elu teel
Üks kaunis õis — ja enam weel.
Sest kaugele jääb tähe jära
Ja lillekene närtsib ära,
Kuid sinu hella, ustaw rind
Ei jäta ial, ial mind.

Rui mu filmad sinu palgel
Wahel wargsi wiibivad,
Kus kui kaunil koidu walgel
Õitswad õied õrnemad :
Siis on läinud
Südamest
Ruffer meel mul igawest,
Et nii armsaid õisi näinud.

Kui ju filmad kogemata
Minu filma juhtuvad,
Kui ei pilwed finni kata
Taewast, kõige kenamat :
Siis mull' awad
Ülesse
Tähetesed õrnaste,
Mis mu rinda soojendawad.

Kauni täheteste taga
Taewas, ime õnne maa :
See on sinu süda waga,
Kui ta tufsub armuga.
Hääl siis hüüab
Südames :
Saats ma sinna iganes !
Taewasse ju hing mul püüab.

3.

Sa oled.

(Seini järel.)

Sa oled nagu lille,
Nii ilus ja puhas ja hell,
Ma waatan sind, ja walu
Teed sa mu südamel.

Mul on, kui käed ma sulle
Pää pääle panema peaks
Ja paluma: Jumal sind hoidku
Nii ilujaks, puhtaks ja heaks.

4.

Teine tõlge.

§ Sa oled kui lilleke luhas
Nii ilus ja õrn ja puhas,
Küll näeb film sind hülguses,
Kuid walu terkib südames.

Mul on, kui peaks õnnistust andma
Ja palwes su pääle käed pandma:
Sind hoidku Jumal, et sa jääks
Nii puhtaks, ilujaks ja hääks.

5.

Õnnis surm.

Ma waatan sinu armsa sini silma,
Kui ilma otsatuma meresse,
Kus nagu waitjed laened wirwendamas,
Su põue põhjas puhas hingefe.

Ma waatlen merd ja hääl mull' ütleb rinnas:
Eud heida selle mere laentesse,
Ja kui sa surma saaksid sügavuses,
Siis õnnis surm jee oleks sinule.

6.

Su film.

Kui päite paistab soojast' kowade,
Siis tõuswad lilled muru pinnast;
Mii meelitab su waade, hellake,
Ka laulud wälja minu rinnast.

Ja kui nad on su meele järele,
Siis ära kiida mind seepärast:
Ei ial mulla töö jee ükšine,
Et hiilgab muru lille särast.

Oh teaksid.

Oh teaksid ja, kui sagedaste
Mu pisarad on woolanud,
Kui sinu pilt mu hinge ette
Sai une inglisi kujutud.

Siis tõttaksid ja armu tiivul
Mu juurde õnne inglina,
Mu kulmalt kurbtust kustutama,
Mu palgelt pisart pühkima.

Kuid minu nutt ja minu kaebtus
Ei ulata su kõrvasse,
Su troostiv huul ja aitav käsi,
Nad jäävad minust kaugemale!

Were jõgi.

Kui õhtu päike loode minnes
Weel wiimsest waatab üle maa,
Siis on, kui paneks pilwe põuest
Üht were jõge jooksuma ta.

Nii säras sinu film, oh hella,
Kui waatfid mind weel lahtudes:
Üht haawa, ütlemata walul
See sünnitas mu südames.

Sest haawast mul nüüd õhtu hilja
Weel walu laened weerlewad,
Su juurde hääled waitsest kostwad,
Kui kaebtus laulu helinad.

Kuu tõuseb pilwedele päästjaks,
Kes nende haawad terweks teeb,
Kuid mulle ainult tunnistajaks,
Kuis were jõgi rinnas teeb.

Palwe.

Ma olen kaua läinud
Siin ilmas rahuta,
Ei puhke paika näinud
Ma, üksik rändaja.
Ei kurtwa hinge ootus
Mul ial läinud tõeks,
Sest lõppis usk ja lootus,
Silm julas nutu jõeks.

Siis tulid sa kui päike
Mull' paistma taewa teel
Ja läitsid lootus läike
Mu südamesse weel.
Oh ole omaks mulle,
Mu palaw palwe see
Ja reisjal rahutulle,
Üks armast kodu tee.

Et hellalt toetada
Pääd wõiks su rinnale,
Kõik waewa unustada
Mis näinud rohkeste.
Et jälle südamesse
Ust tuleks rahuga,
Ja nutja filmadesse
Lööks õnsus färama.

Kuid kui mu palwet wasta
Et wõtta wõi ju rind,
Ei õnnele mind lasta:
Siis ära sõitle mind,
Waid unusta mu palwe;
Siis käin weel ütfinda
Mõnd waitset mure talwe,
Ja furen kuulmata.

Kuhu lähen?

Dh kuhu lähen, kus ma leian rahu
Sa taewa karwa film ja lille huul?
Ei tundmus minu rinda enam mahu,
Sest woolab kiitus üle laulja suul

Dh pööra minu eest su filmi fära
Ja ära lasse huulil kõnelda,
Ma muidu igatsusest furen ära
Et ligida ei tohi sulle ma.

Oh lille ingel, põgene ja lenda
Sa minu eest, mind jäta ükšine.
Ei muidu wõi ma walitseda enda,
Ma langen nuttes kaela sinule!

U n e n ä g u.

Ma näen ilusamat und:
Et ja mind armastad,
Et sinu põue hella sund
Mind peab kui kallimat.
Kui aga aru saades tõest
Kord unest ärkan ma,
Siis silma pisarate jõest
Mu kurbtuft näed ja.
Ei peaks ma küll kaebama
Et une nägu läind,
Kuid ah, nii armas oli ta,
Kui oleks ilmsi näin'd!

Mõr sj a l e.

Ei sinu palge hella ilu
Mu kannel kiida kõige kõrgemaks,
Sest elu sügisene wilu
Su väärtust muidu ruttu kustutaks
Ja teeks mind waejeks lejeks, leinajaks.

Mu hella hinge õnnis leidus
Sai osaks omal vara kallimat,
Kui sinu põue põhjas peidus
Ma aimasin ju armu hallitat
Mu õrnal tundel wasta tulewat.

Su waga puhta hinge fära,
Su lapseline woorus, süütaus,
Mis ajaga ei kustu ära,
Su hääduš, helduš, arm ja ustawuš,
See on mu õnn, mu ülem warandus.

Ei ma nõua.

Hellakene, ei ma nõua
Et sind ehiks kulla läik,
See ei südant soenda jõua,
Seda põlgab armu läik.

Raunimalt kui kulla fära
Ehib ustaw armastus,
Ülem weel, kui hõbe wara,
Hääduš on ja usinus.

Mis on taewa Isa ise
Heldesti full ehteks auu'd,
Armua wara imelise
Sinu põuue peitu pann'd:

Seda wõta hoolet hoida
Minu jaoks koguni,
Õnne ülemat siis leida
Ilmast ma ei ihlagi.

Luule tiivul.

Sind luule tiivul tahaks mina
Siit üles wiia endaga,
Me lendaks läbi taewa fina
Ja jätaks maha ilma maa.

Siis kumaw kuu ja palaw päike
Jääks paistma meie jalge all,
Ja wiimse tähe õnnis läike
Pää kohal säraks ülewal.

Ja selle tähe pääle lasta
Me tahaks enda puhtele,
Kus meelites meid wõtaks wasta
Üks ime ilus kohake.

Ei jääl jaaks kadedate kisa
Me rõõmu tulla rikkuma,
Waid ainult armas Taewa-isa
Meid walwaks helde filmaga.

Sääl ütlesin ma tasakeste
Su ette heites põlwili:
Sind armastan ma igaweste,
Su omaks jään ma otjani.

Õhtul.

Ruule, kuis mahedast'
Dõpiku laul,
Laksub nii lahedast'
Õhtusel auul.

Uinumist ilmale
Hüüab ta hääl,
Sgale filmale
Waibakest pääl.

Uinu mu kannike
Lõbusas loos,
Õndsuse annike,
Rooside roos.

Uinu nii wagusast',
Dõ on ju kää,
Wagades wagusast'
Unes mind näe.

Hilistel tundidel
Walwan ma weel,
Wagusail fundidel
Süda ja meel.

Oleks mull walmis'tud
Nje, kus sull,
Nagu ju palmis'tud
Lootuses mull:

Lase siis minna ka
Elu, kuis läeks,
Saaks aga sinna ma
Õnne siis näeks!

Sünnipäewa hommikul.

1.

Oh hinga weel nii magufast
Paar silma pilgufest,
Siis minu süda wagufast
Teeb palwet sinu eest.

Sind taewa inglid kaitsegu
Ja elu aja sul
Rind sääraast rõõmu maitsegu,
Kui täna hommikul.

Kõik mured põuest peleta,
Mis teeb eht tulewik,
Ja rõõmul filmi seleta
Ning ole õnnelik.

2.

Koit kuldamas taewa sõrwa
Sell armsamal hommikul,
Ja laulu hääl kannab su sõrwa
Mu terwitust, terwitust jull'.

Kes loonud on koidu kulda
Ja teinud päikese,
Ja muresid mattu mulda
Ja kurbtusi kaugele.

Õnn, armastus, rõõm ja rahu,
Need täitku su südant ja meelt,
Et kaebtused sinna ei mahu,
Kus tänu teeb hõiskama keelt.

Wähi püügil.

1.

Õja laened pikkamisi
Jookswad alla ülewelt,
Laulwad sõnu salalisi
Teine teisel tajaselt.

Kuis nad näinud mööda sõites
Kaldal neiu näguja,
Nagu lille uhkeis õites,
Nagu kanni kaunima.

Nga põues talwe wilu
Walitjes tal wajaselt —
Tme küll, et õite ilu
Leiti lume wäljadelt.

2.

Kõrget kalmust katab kaste,
Märjemaks teeb iga aste,
Sant on kõndida
Jõe kaldalla,
Korwikesta kanda käesja.

Ei ma siisgi kaebaks liiga:
Käits mu kõrwal kena piiga,
Truuduses ja tões
Singed armu wäes,
Käsi armukese pehmes käes.

Unistez nii magustaste,
Kiljatan ford heledaste,
Sest et tigidalt
Wõtnud walusalt
Wähk mu sõrmešt kinni libedalt.

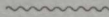
3.

Küll wähtjal õigust paljugi
Mind pigistada waljusti,
Sest ma ta priiust rikkusin
Kui teda püüdma tikkusin.
Kuid mis sull' tegin, neiuke
Et pigistad mu südame?
Pea sõrme walu kahaneb,
Kuid põue piin mull pahaneb.
Ehk mis? kas sinu süda ka
On minu wangi paeluska?
Oh kui ma seda teaksin,
Ma teda kindlalt peaksin!

S o i a t u s .

Hoia südant hoolega,
Neiukene, hella,
Kewade on jalaja
Ilmund õiedella.
Dite wahel wagusalt
Istub armu-jumal,
Wahib, ümber kawalalt
Wõttel wallatumal.

Ja kus näeb ta südamel,
Mis ei hoita hoolet,
Seda toob ta omale,
Nobedamal noolel.

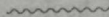

Helmi.

Kind Helmi nii hellaste palus,
Et laulaks üht laulukest tall',
Keel aga on haige ja walus,
Kind muljutud murede all.

Ta sütitaw filmade sära,
Ta naljakalt naerataw huul,
Münd nõnda on nõidunud ära,
Et laulud ei sigine juul.

Küll katjusin kandlegi keeli
Ma rõõmule helista,
Kuid kurvasti heljus nii hääli,
Just otse kui kaebaks nad ka.

Leenike.

Mu meele järel on Leenike,
Eht kiusakas küll ta ja tõrkjas;
Ta aga on ilus ja peenike
Ja sirge ning sale kui kõrkjas.

Ta silmad mull' näitnud on sinaga
Üht taewast, täis kelmust ja walet,
Kus pilwed purpuri punaga
Du roosid, mis ehiwad palet.

Ta waleta ostab nii wagufast',
Et igailks tõeks peab,
Mind armast'ma ütleb magufast',
Eht jüda küll teijiti teab.

Ja wales tal magus on musugi,
Mis annawad ilusad huuled.
Hing, kui sa ta kõnet ei usugi,
Siis ometi hääl meelel kuuled.

Sa oled.

Sa oled, kui lõunemaa loodus,
Kui ilusam Eedeni õis,
Kui lehtawam lilleke luhal,
Kui õiepuu, õilmeid täis.

Aga häda, kes õit tahab omaks,
Käe wälja ju firutas,
Ja häda, kes huulile wõtab
See marja, mis meelitas.

Sest lehtwate palmide wahel
Warjul kihwtised madud on siin,
Ja Eedeni õuna järel
Käib ahastus, mure ja piin.

Ohtused õied.

Sillelehed õhtu eel
Ditsete nii õrnast' weel:
Hea õõ teid katab,
Teie ilu matab.
Saulukene lahkeste
Heliseb weel armjale:
Küll ja waitid rutul,
Leinad waitjel nutul.
Neiu waade hellaste
Tungib weel mu südame:
Warsti lähed tema,
Ma jään muretjema.

1.

Tema kuju.

Hein, ilus, hella,
Nagu lille ja,
Mis sääl õiedella
Siilgab orusja.
Ja su imelise
Zlu ülem hea:
Ei ja seda ise
Nima ega tea.

2.

Puhkenud pung.

Sa oled nagu õhalla
Üks puhkend pungate,
Kes alles hakkab waatama
Maailma elusse.

Ja waatel sinul särab film
Küll lausa rõõmu wees,
Sul kewadine näitab ilm,
Ja ilu, õnne sees.

Mul aga nukrats läheb meel
Ja niiskets minu film :
Küll tuleb aeg, kus ohtad weel :
Kuis hõel, kuis halw on ilm !

3.

Soow.

Sa oled nii jüüta ja waga
Ja lihtne kui lapsute weel,
Su sõnadest ilmub mull' aga
Sunt tarkus ja mõistline meel.

Su südames puhtuse jäde
On jumalik juhataw pää,
Ta ilmutab ikka, mis tõde,
Mis ilus ja kaunis ja hää.

Oh et ja niisugusets jäeksid,
Kui lapsute surmani ;
Et ial mu silmad ei näeksid
Kus käiksid ja teisit !

4.

Die ingel.

§ Sa oled, hella, die ingel,
Su ümbrus muutub lille maaks,
Ra külmast taljust tõusjeks õilmed,
Kui sinu jalg ta juurde saaks.

Su kambrike on kaunistatud
Nii õrnal ilul hiilgawal,
Su aed on armjast' ehitatud,
Kõik õilmitseb su hoole all.

Su waade kewadisi diisi
Ra sünnitand mu südames,
Kus elu tuuled ammu laastand,
Tad jurma wasta walmistes.

Sa oled, hella, die ingel,
Su ümbrus muutub lille maaks.
Mis Eeden on weel sinu süda!
Kes seda omal osaks saaks!

5.

Hõidus.

§ Su palgedel hommiku puna,
Ta hiilgab, kui kuldane toit,
Su filmade taewalik fina
Dn selgem, kui päikese loit.

Kui su waade, nii armas ja mahe,
Minust waitseste üle käis,
Siis mu süda, nii pime ja jaha
Sai walgust ja soojust täis.

6.

Pare m wara.

Si nu ilu mind ei wõitnud,
Ei su kenadus mind kõitnud
Kenadus on kaduw huiid:

Sinu hinge ime sära,
Põue põhja pare m wara:
See on minu kallim piid.

7.

E i.

Ei ole ial huuled huiidnud
Su poole armu õhtamist,
Ei ole rikkuda ma piidnud
Su rahu, waitset, lapselist.

Mu suu on tumm, keel waitib aga
Kui süda lõttes leegitseb;
Ei aima sinu hing, nii waga,
Mis minu pões peituneb.

Ja tahab walu wõimu wõtta
King kipub süda lõhkema:
Siis eemale just püüan tõtta,
Sääl nutan, nutan šalaja.

8.

Katte all.

Jgawese katte all
Seisab šalaja,
Mis mu põues leekiwal
Hella tulega.

Et ei sinu oma film
Sellest aru saa,
Ega wõi ka kade ilm
Seda märgata.

Kui ehk kiwid hakkawad
Juba rääkima,
Siis sest šaladusest saad
Teatust sina ka.

9.

Jumalaga.

Sind ma püüan põgeneda,
Keda igatseb mu rind —
Ei ja tohi teada seda,
Kuda armastan ma sind.

Oh ma tean, mind armastada
On sul hoopis võimata,
Palgi ei saa su süda
Mulle wasta tuksuma.

Et mu ligi olek aga
Sind ei tohiks piinata,
Sest sind jätan jumalaga,
Selle pärast lahkun ma.

10.

Teel.

Wanker murab kirel teel
Mööbda rutuga,
Sinu kodu waatan weel
Waike nutuga.

Küll ma tean, et tagasi
Saan ma tulema,
Ei meid ial ometi
Saatus ühenda.

Siis ma raskest südamest
Soovin jalaja :
Wiiks jee tee mind igawest'
Ära ilmasta!

11.

Merele.

Malmis pandud reisi kastil
Sadamasse sõidan ma,
Juba lehitavad mastil
Burjud pehme tuulega.

Kodu kujud, kodu kallas
Kaowad warsti wete teel,
Aga waikfelt meelte wallas
Sinu kaju liigub weel.

Ma wõin käia mitu maada
Üle mereft mõnestgi :
Sinu kujust lahti jaada
Ei lää korda ometi.

Ja kuis jaatus kadedaste
Lahutab meid igawest',
Kõnda süda kindlamaste
Peab sind kinni igawest'.

12.

Lootufeta.

Kui kogemata elu käigil
Mind saatus wiib ju kõrwale,
Kui sinu waade hellal läigil
Mull' tafa tungib südame.

Kui sinu silmast mahedaste
Hing aimab õnne töotust,
Siis tunnen rinnas walufaste
Ma kadun'd ajast kahetsust.

Kus noore-ea õitse-ajal
Weel lootus loitis lohkades,
Kus hingel, hellalt armastajal
Ei olnud kartust iganes.

See kadun'd. — Ei mind enam peta
Siin õhupildid eluteel;
Ma waatan kurwalt, lootufeta
Ja lahkudes ju silma weel.

Mõrsjale.

Su filmas pisarate helmed
Nüüd helkimas on iluga,
Kus noore õune koidu kuma
Su palgel tõusnud paistema.

Kuis roheline mõrsja wannik
Su walget otja ehib, nii
Sa puutumata puhast südant
Su armastajal wasta wii.

Sest ilu hiilgus kaob pea,
Kuis lille lehtgi närtsmist näeb,
Mis aga ustaw jüda köidab,
See itka õnnes ühte jääb.

Mõrsja.

Mu ijake kallis ja emake armas,
Et lubage anda teil' tänuga juud,
Mu welleke hella ja õeke õrna,
Ei armu sees lahkudes mõista ma muud.

Meed ilusad ilmad ja lõbusad tunnid,
Kus lapsiku lauluga helkis mu hüüd,
Kus käisime koos ja mängisime ühes:
Ma jätan nad rõõmuga maha kõik nüüd.

Küll meelitab mälestus mööda läin'd ajast
Mul mõndagi pisarat filmadest weel,
Küll walus on lahkuda teitest, mu sõbrad,
Ei siisgi ma tagasi tule mu teel.

Mu peiuke armas, mu peiuke kallis,
Ma sinule annan nüüd teret'es suud,
Sest jurmani tahan ma sinuga käia,
Su juurde ma jään ja jätan kõik muud.

Lille kõne.

Just nagu köidik keele pääle heidab
Ja suu kui sulutud saab usinast',
Kui siniilmist ime mahedast'
Mu rinda salaline jära loidab.

Kui hella iha minu hinge täidab,
Kui süda üle woolab tundmustest,
Silm jälle õrnalt wastab südamest,
Ehk küll end sõna huulte taga peidab:

Siis väike lilleke sest teatust annab
Kuis sind mu süda armu sunnil ihkab,
Et sinu päralt kõik mu mõtted, luuled.

Kõik, kõik siis lillewaim ju ette kannab
Ja mida saladuses huulgi õhtab,
Sa selle lillekeste läbi kuuled.

Viimane nõuu.

Mu ees nii tõel näol seisad sina,
Kui kunstlik kuju, tehtud marmorist,
Kel' soontes 'pole elu tujumist
Ja siisgi waadata on üpris kena.

Mis pean sest kõigest arvama nüüd mina?
Ei näe su palgelt lahkuft, sõbralist,
Ei wälgu wiha filmi sädemist —
Ehk katab jüdannt alles furnu lina?

Sa waikid weel, mind waatad külmalt, mõttes,
Ja ometi ei pööra jelga mulle,
Et jüda mul ei kartes, lootes kõiguks.

See piin on juur, ma wiimast nõuu wõttes,
Lõõn hellalt käed kaela ümber julle,
Et huul weel armjamalt kui kõnes liiguks.

Kurbtus.

Ei iganes mind kurbaks tee,
Et iga ilu ilmas kaob;
Ei muuda mureliseks see,
Et auu ja wägi hauda waob,
Sest põrnu põhjas rinnal wist
Ei ole kurtmist, kaebamist.

Et aga tuiswas südamēs
Wõib armu jäde kustuda,
Et põuest juba elades
Peab kaunim tuli kaduma:
See kurvastab nii wäga mind,
Seepärast nukker on mu rind.

Kus sügijene wilu tuul
Käib läbi lehtwa lille ra'a,
Kus armus õhtuw musu-huul
Wõib külmatš, tuimatš anguda:
Sääl elu sīde kattegu
Ja tuima rinda matku ju!

~~~~~  
Seesama.

§a küsid, hella neiuke,
Miks nõnda kurb mu meel,
Kus ilus armu kewade
Mul õitšeb õnnel weel.

Dh neid, küll muutlik on see ilm,
Weel enam inime;
Su armu tules leekiw film,
See kustub kiireste.

Su õrnas ihas põlew rind,
See jahtub aja teel;
Sa waatad külmal, tuimalt mind —
Sest on nii kurb mu meel.

~~~~~

Kaste-heinad.

Kaste-heinad lastanud
Kadun'd armu talmule,
Minu nutust niisutud
Tärtasid nad ülesse.

1.

Surma aimdus.

Ma nägin unes surma sundi
Mu jüdame pääl lamama;
Ma nägin lahkumise tundi
Mull' liginemat rutuga.

Ja ahastus mu rinda rõhkus,
Mu sooned seifid piina täis,
Mu luid ja liikmeid valu lõhkus,
Külm õhk mu rinnast läbi käis.

Ma ärtasin, mull' teatus toodi,
Et armukene minust läin'd —
Ja uuesti on minu woodi
Mind surma ahastuses näin'd.

2.

Rahetsus.

Oh saaks ma elu rada
Kord uuest' hakata,
Et mõiksin parandada,
Kus juhtun'd eksima.

Siis rada nõnda rajaks,
Et ial sind ei näeks,
Et igaweseks ajaks
Me teed ei ühte läeks.

Ei siis saaks jäär'ne mure
Mu rinda rõhuma,
Mu hinge arm ei jure
Mii külmalt öiesja.

3.

Ei ial.

Ma hüppan nüüd ja tantsin nüüd
Ja hõiskan öieti,
Eht küll mull' wale armu hiiüd
Toon'd kurbtust surmani.

See walelik! ei ial ta
Pea feda nägema,
Kuis tema pärast kaeban ma;
Sest tahan hõijata!

4.

Palve.

Tuul hulub ja vihma sadab,
Wälk hirmutab pimedat ööd,
Kõik otsivad kodus nüüd warju,
Ma üksi käin tühjaks jään'd teed.

Sääl majas on kisa ja kära
Ja mäng ja tants ja laul:
Mu endine armuke istub
Sääl mõrsjana pulma auul.

Mu põues tuistab ja tormab
Ja marus mul laenetab rind:
Sääl mäsfül arm, walu ja wiha,
Kui tahaksid surmata mind.

Ma ülesse waatan ja palun:
„Oh halasta taewas, et wälk
Ta walelist keelt ja südant
Ei purustaks filmapilt!“

5.

Matu s.

Just nagu surm on igal pool mul näha,
Ei kuule kusgilt lusti ega häält,
Just nagu leinakojast tõuswad laulud,
Mii kurwalt kaebades mu kandle päält.

Jah, siin on surnuhaud, mu lõhten'd süda
Ja surnuteha — närtsin'd armuhüüd.
See jumaline, kuldne elusäde
On igawest' mul kadun'd, kadun'd nüüd.

6.

Remastuse haual.

Hüüd on ka need wanikud walmid
Mis ehitaks hauakest weel,
Sest tunnistust andwad need salmid,
Mis kaotas siin süda ja meel.

Kui õitswate rooside ilu
Silm kalmul eht hiilgama näeb,
Siis waataja südamest walu
Mii salaja läbi küll lä'eb.

Eht saaksin ma troosti ka särast,
Kui see, kes need read siit loeb,
Üht pisarat nutab mu pärast,
Ja kurbtus ta põuesje poeb.

Ilu surmaja.

Su ilu suurem surmaja
On sinu ilu ise;
Ka sinu noorel armul ta
Toob otja halelise.
Oh oleks vähem iludust
Su palgel ojaks antud,
Siis oleks vähem meelitust
Su kõrva ette kantud.
Siis õitseks truudus südames
Ja ilu õitseks palgel.
Müüd aga näen kurbtuses
Neid närtj'wat elu algel.

Wana naene.

(Saksa keelest.)

Siin turu ääres wilets, waene,
Üks marja müüja wana naene,
Kuid kortsun'd näost aiman mina:
Kord oli ilus ta, kui sina.
Ta filmist ammu kustun'd sära,
Suu ümbert naer on surnud ära,
Ta mõtleb tuimalt mõnda ööda,
Mis määratsedes läinud mööda.
Ma aiman tema filmas nuttu —
Oh klaara, lähme mööda ruttu,
Meel hakkab muidu mõttelema:
Kord saad ja säärasteks, kui tema.

Wana kerjus-naese matus.

(Venau järele.)

Samm sammult ast'wad neli meest
Ja kannawad puusärki,
Sääl 'pole jälge filmaweeft
Ei leinamisest märki.

Waid tuimalt furnutehaga
Nad rahupaika tött'wad —
Hääd und sull', waene kerjaja,
Kus nad sind panda wötwad.

Ei käi su järel kedagi,
Kel kaebtus pisar filmas,
Sull' häda truuts jäi alati
Nii kaua, kui sa ilmas.

Kord öitšesid sa noorusest,
Kus sind köit küla kiitis,
Sa kõige kenam neidudest,
Kui tants teil aega wiitis.

Kus on need rõõmsad poisid nüüd,
Kes tantsisid sääl enne?
Su ammu waitis pilli hüüd,
Meist keegi sind ei tunne!

Mõtted sügisel.

Kui kewadisel ajal pääsis
Su talwe wangist marupind,
Ja noores lehtes toome metsas
Lõi rõõmu laulu künnilind:

Siis hõiskas õnnes minu süda
Ja hellas armus põles rind,
Kui wana kase tunnistusel
Ta töötas armastada mind.

Müüd kadun'd kewadine ilu
Ja paljalt seiswad kase raad,
Ring nende kolletanud lehti
Tuul ajab keerul mööda maad

Ja lehtist palja kase alla
Ma kõnnin kurtes ükksinda:
Mu lootused on tühjaks läinud,
Ma olen jäänud leinama.

Ma tean nut ehet kodumaale
Uus kewade toob jällegi —
Kuid kas ta toob mu südamele
Ka kadun'd õnne tagasi?

Mälestused.

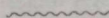
Me seisime eha walgel
Weel hilja õuesja,
Tal läikisid pisarad palgel,
Et pidime lahkuma.

Ei ole me truudust wand'nud
Ei kaela hakanud ka,
Waid tumedalt kätt üksteisel' andnud
Ja lahkunud sõnata.

Eht õhtuid nii mitu sada
On mööda läinud sest,
Ei ial ma unustada
Wõi õndsamat tunnikest.

Müüd õrnemat igatjust palmin
Ma wiisiks kandlele,
Ja õndsamat mälestust salmin
Mu wäikse laulusse.

Tuul, laulukest kaugele kanna,
Wii tema juurdegi
Ja küsi: kas mõtled weel, Anna,
See pääle ja tagasi?

Liig hilja.

(Vormi järel.)

Mis nõiu sädet heitnud
Sa rinda mulle weel,
Kell' õnne õisi peitnud
Haud ammu elu teel?

Oh pööra oma lahke
Silm ära minu päält,
See õnn on üli rohke,
Mis mulle hiilgab säält.

Kui sinu magus waatus
Mull' õnne töötab,
Siis kahetses wist saatus,
Kes nõnda tiusjatas.

Ja hääks ehk oleks muutnud
Kõik, mis tein'd halwaste —
Kuid ei ta enam suutnud,
Liig hilja, hilja see.

Puhkewad pungad.

1.

Taewa Isa ime töö
Hoidnud pungakesi :
Etz nad jälle lahti löö?
Ei tein'd paha pime öö,
Wiga wihma wesi.

Nõnda on ta fagedast'
Teinud, süda, sulle :
Kui sa ise mõtl'id wast :
Kõik on furnud walustast'
Näe, jääd leidfid lille.

2.

Kus pungad puhkema lööwad
Sääd kenam kewade
Sul peletab meelepaha
Ja muljub kõik muret maha,
Sind sunnib laulule.

Kus põues puhkewad pungad,
Sääd armu kewade.
Ja tema imelik jära
Sul nõiub kõik ilma ära,
Sind tõstatab taewasje.

3.

Üks pungate seisab otjal
Ja kipub puhkema.
Tal igatsus laotada lehti
Ja ennast ning aeda ehti'
Küll õiena uhkena.

Üks süda on neiu rinnas,
See kipub põksuma.
Ta põhjas on armu idu
Ju äratan'd keweade pidu,
Löön'd tulel tufsuma.

4.

Su filmad on tafased, hellad
Ja wagad kui tuikefel just,
Kui nad mu pääle waat'wad
Siis südamesse jaatwad
Üht ime igatsust.

Dh wõiks ma need filmad wõtta
Ja pista mu südame,
Et nad ei tohiks waata
Ja õrna iha jaata
Ka teiste rinnasse.

5.

Su huuled on roosinupud
Ja paist'wad täis magusust.
Kas ofkad ka taga neil ist'wad,
Mis puntutjat walusalt pist'wad,
Et löpeb tal löbu ja lust?

Su huuled on roosinupud,
Ja olgu neil ofkad ka,
Ei hirmuta needgi mind ära,
Sest liiga suur on see sära :
Ma pean neid juutelema.

6.

Mis aitab, et roosil on ofkad
Ja teravad, walusad need ?
Ei jõua ju ofkad tad hoida
Sest libelekad oskawad leida
Ta juurde kahjuta teed.

Mis aitab, et armastust ikka
Sa jonnikalt jalata tead ?
Tund tuleb, kus kaela mull' heidad
Ja hellama õnnega peidad
Mu truuwile rinnale pead.

7.

Ma waatan sinu pääle
Ja wajun mõttesse,
Sest sinul kaunil rinnal
Du nagu mere pinnal
Kõik löönud lainele.

Mu sõna tõi jääle tormi,
Et heljub mõtte jookse.
Oh et need laened jälle
Üht kallist kiwi mulle
Säält põhjast wälja tootse.

8.

Kuis tõsiseks läheb ju nägu
Mis muidu nii naerukas!
Sa seisad värisedes
Ja väga häbenedes,
Su film on pisaräs.

Sa oled, kui roosi õitse
Du hommiku kaste eel.
Oh õiete, ära kurda,
Ei taha sind wallatult murda,
Waid õitse ja õnnetsje weel.

9.

Kui puhtedes pungakesed
Ehk palju wiibivad:
Ei tohi siis kare käega
Sa lahti neid kiskuda wäega,
Ehk muidu nad närtsitad.

Kui armastus wabalt ei kingi
End õnneks sinule:
Siis asjata jüdan ja sunnid,
Ei ialgi tule tunnid,
Mil hõiskad õndsaste.

10.

Mis awab argfelt punga
Ja waatab ilmašfe.
Ta tahab õilmitšeda,
Oh ära šõitle teda,
Kui ta ka warane.

Hing awab argfelt südant,
Ta ihkab armastust.
Ei ole sest tal süüdi,
Kui tema palaw püüdi
Saab palgaks pahandust.

Kodumaa ja kodurahwas.

Wõib olla, mõbras koht ehk kenam,
Kuid kodus õnne kõige enam.

Isamaale.

Ei isamaast omaks mul lapikest wainu,
Ta rikkust ja warandust 'pole mull' annud;
Ei mureta elusse elama pannud,
Ei auule, ei kuulsusel' teinudgi lainu.

Kuid siisgi ta päralt mu elu on ainu,
Sest ustawalt ikka on tema mind kannud,
Mull' hella ja armu täis südame annud,
Seepärast mu truudus ta ial ei painu.

Kui oleks mul nurme ja laialist põldu
Ja hiilgawaid hooneid ning toredaid tõldu:
Eh' nende pääl ainult mu süda siis komaiks.

Et aga ei waata ma rikkuse säralt,
Mu armastus terwelt on isamaa päralt,
Ja isamaad laia kõik tunnistan omaks.

Gesti maale.

Sa, Gesti maa, mull' oled kallim wara
Ja kaunim anne kaduwuse ilmas,
Sa pühid pehme käega piisart filmas,
Teed waimustuses ime julgeks ara.

Sind auu ja raha eest ei anna ära,
Sest armsamalt kui muu mind hoiad hõlmas,
Ja lõpnud elutee, su põues külmas
Ma leian soojust, kus mul lahkun'd kära.

Sest tahan sinu eest ka wälja minna
Nii pea kui kutsud wasta waenlastele,
Su eest ma annan rõõmul elu hinna.

Sa oled juhatan'd mind mõistusele
Ja awan'd armastusele mu rinna,
Sest igawest' jääd kalliks südamele.

Lahkudes.

Mind kähib ja kutsub nüüd kõrgema saade
Et, isamaa kallid, sind jätan ma maha,
Ei siisgi sind ial ma unusta' taha,
Su õnn ja ju ülendus olgu mu aade.

Ja kui ma ka käin läbi wõõraste maade
Kus palmide ilu ja seedrite kaha,
Kuld, hõbe ja pärli ja mesi ning waha,
Mind meelitaks jääma wast merede taade :

Mu isamaa, siisgi ka rõõmsamal tunnil
Su pääle ma mõtlen, ju poole ma hüüan :
Sa jagad mull' heldest' weel kallimaid andeid.

Ning südame raskemal kurbtuse sunnil
Su järele ihkan, ju järele püüan,
Sull' ohkades saadan mu terwise kandeid.

Teretus.

Mu kallis kodu, tere jälle, tere,
Sa minu armastatud isamaja
Kus maitsin lapse põlve õnne aja,
Kus kätela mind kandis isa pere.

Ma olen käinud üle maa ja mere,
Mu tee läks läbi mitme riigi raja,
Mull' ilmus mõni hella armastaja
Ja mõni pilk mul pani keema vere.

Eht lõunes palawalt küll paistab päike,
Arm siiski warsti külmetas säääl ära,
Mu südamesse haawu jättis ainu.

Kus põhjas tali juur ja juwi wäike,
Du närtsimata armastuse sära:
Siin leidsin armu, mis ei ial painu.

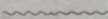
Kewade poole.

Mu rahwas, kewade poole
Müüd tõtta tõsiselt.
Ja lahkuda kanna hoole
Sa talwe piiridelt.

Et nõnda, kuis kewade päike
Ööd warajalt peletab,
Mii waimu walguise läike
Su filmi ka seletab.

Ja waimustuse ojad,
Need tehku kui woolawal jõel
Sest kõigest puhtaks ju kojad,
Mis inetu, wana ja hõel.

Et kenadus, ilu ja headus
Wõiks õitfema hakata,
Ja tõsidus, truudus ning teadus
Wõiks walmida wiljana.

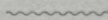

Koidu ajal.

Kaunis koidu läike
Toob meil' teadust hääd :
Tuba tõstab päike
Taewa piirilt pääd.

Kuldse koidu tiivad
Armsalt isamaalt
Dööd ja udu wiivad
Ära igalt ra'alt

Oh, et waimu pime
Dööga peitu lä'äks,
Säälgi koidu ime,
Ilul hiilg'ma jääks.

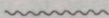

Kui on kadun'd.

Kui on kadun'd kodumaalt
Wiha, waen ja tüli,
Kui on wiimaks otja saan'd
Kurblit kiusu küli :
Minu kaunim lauluwiis
Peab ju auuts hiiüdma siis,
Ja ma elan rõõmuga
Sinu pinnal, kodumaa.

Kui on kadun'd kodumaalt
Wara, küllus, rikkus,
Kui tad kehwas koormama,
Puudus püüdma tikkus :
Oh, siis tahan päewad, ööd,
Wende jeltfis teha tööd,
Kuni kehwas kaduma
Peab ju pinnalt, kodumaa.

Kui on kadun'd kodumaalt
Truudus, arm ja tõde,
Kui siin waljult wangistab
Walstus wenda, õde :
Siis on algar'd jurma öö,
Kus ei maksa mingi töö,
Siis ma lahkun nutuga :
Olen hoopis koduta!

Emale.

(Seine järele.)

Ma lätsin sinust lahku rumalusēs
Ja tahtsin kõigest ilmast läbi minna
Seni kui leiaks armastawa rinna
Ja jeda peaks kinni palawusēs.

Küll otsisin ma hoolšas igatsusēs,
Küll kerjasin ma läbi iga linna,
Jäin iga ukse ette seisma sinna —
Ja armastust säält ootfin ahastusēs.

Ei leidnud teda kõigel efsikäigil
Mull' ainult wiha anti hirwitates,
Siis tulin kodu, süda haige, meel mul karm.

Kuid wasta tulid sina ja mis läigil
Mull' paistis sinu silma pisarates,
See oli kaua taga nõutud magus arm.

Anenägu.

Ma nägin õde nooremat
Mull' külalijeks tulewat,
Ja niiskel filmal tunnistas,
Et ema olla suremas.

Ma lang'sin maha silmili
Ja nutsin walus waljusti,
Mu hinge täitis ahastus,
Mu rinda mattis muretsus.

Kui ärkasin, siis hüüdsin ma:
Oh taewa Isa, halasta,
Et seda walu ilmsi ma
Ei peaks ial nägema.

Gesti emale.

Kui omal' lapsel' toidu andjaks
Ju rinda suhu paned ja,
Siis jooda ühtlasi ta hinge
Ka wapra Gesti waimuga.

Kui hoiad wäetit hellitades,
Siis kaswata ka langet meest,
Kes isamaa eest wõitlemises
Lä'eb läbi tormist, tulest, weest.

Ja kui ta raskelt sõja käigilt
Kord tuleb kodu wõidu teel,
Siis ehitada auu pärjal
Wõid teda rõõmu filmaweel.

Kui aga wapra mehe surma
Ta leiab teiste wende reas,
Siis uhkeste wõid sina üelda:
Mu poeg, see on ka nende seas!

Gesti keelele.

Mu helde emakeel, kui arvad
Mull' oma sala kambri wärawad,
Kus warandused walendawad
Ja nagu kallid kiwid särawad,
Et rikkus filmi ju wõib pimesta'
Ning hing ei jõua küllalt imesta':

Siis mõistan ma, miks muinaslugu
Su kuulsuseks nii kõrget kiitust löi,
Et esiwanemate sugu
Sind taewa Isalt kingituseks tõi.
Sest jääb, kus ilm on iluta ja must,
Ei sündida wõi säärast kenadust.

Ja kui mult saatus kadeduses
Kõik, mis mul armas, wõtab riisuda,
Kui kurt'wad mõtted muretsuses,
Et kallimad kõik pidin kaotama,
Siis trööstib mind: üks wara jäi mul weel,
Mu ilus, rikas, helde emakeel.

Ja kui ka sinu warandused
Mind rikkaks ilma ees ei tunnista,
Sa süisgi minu igatsused
Wõid õnne tuues ära täita ka,
Kui tõstad ime ilul oma häält
Ja kõlad lauluna mu kandle päält.

Ühenduse laul.

Eht Wanemuine kandle annud
Küll mitmel' Gesti pojale,
Ja mõnel' Gesti tütrele' pannud
Dn laulu idu rinnasse;
Eht igal ühel ise wiisi
Ka kandle keeled kõlawad,
Kuid ühe laulusse nad siisgi
Weel armsast' ühte fulawad.

See laul on kallist kodu rajast,
See laul on pühast isamaast,
See laul on armsast isamajast
Ja wabaduse õnne a'ast.
Ming ilul täidab Gesti hiisi
See kõige kaunim, kõrgem laul,
Ja iga Gesti rind ta wiisi
Küll tunneb wasta kostwat auul.

See laulu kaunis kokkukõla
Käib taewa Jsa troonini
Ja tajub talle tänu wõla,
Mis laste kohus alati.
See peab meid ka ühendama,
Mis juhtubgi meil elu teel:
Meil kõigil isamaa seejama
Ja kõigil sama taewas eel.

Tumedad tunnid.

Kui esutunnil tumedal
Mul mure tütteis meel,
Siis kandle tõlal tumedal
Ma leiian troosti veel.

1.

Ei üksigi.

Ei üksigi ole näinud mu filmas pifaraid,
Ei minu nuttu kuulnud, ei hääli walusaid,
Ei ühelgi ma ütle, mis mulle muret teeb,
Ei kellegil' ma kaeba, mis walu rinnas keeb.

Kui aga waitjes lambris ehk üksi metsasja
Ma kandle kätte wõtan ja hakkam mängima,
Siis woolab kõik mu walu jääl kandle keeltesse,
Mu igatsus ja iha lä'eb lausa hääletesse.

Ja pifarate ojad mu filmast woolawad,
Ma nutan, nutan, nutan, siis nutan kuiwaks nad,
Ei minu hinge iha wõi mõista üksigi muu,
Sest pühin filmad kuiwaks ja hoian kinni juu.

2.

P i s a r a d.

Kes jõuaks kogu foguda
Need walu pijarad,
Mis üle terve ilmamaa
Kõik filmad nutawad:

Saaks ühe filmapilguga
Mii palju tõesti,
Et järwe kõige suurema
Wõiks täita ääreni.

Kuid kesse tahaks foguda
Ka rõõmu piijadgi,
Wõiks waewalt wäikse karita
Täis täita ääreni.

3.

S õ b r a d.

Mii kaua, kui mu soontes weel
Werd oli imeda,
Mii kaua leidjin igal teel
Ma sõpru otsata.

Nad meelit' es mull' andsid suud
Täis walskust huultega,
See juures mult ei püüdnud muud
Kui üdi kurnata.

Siin ägan ma nüüd, haatvu täis
Ja rõhutud mu rind,
Küll iga sõber mööda käis,
Ei üksigi tundnud mind.

4.

Wari.

Ja sõber, ja käisid kui wari
Nii truuvilt mu järele,
Ei ialgi maha jäänud
Kui paistis päikene.

Kus ialgi õnne eht rõõmu
Mül oli maitšeda,
Kus ialgi hüüd eht ilu:
Sa jagasid minuga.

Nüüd, kuna mul kurbtust ja muret,
Nüüd oled ja lahtunud;
Kui päikene enam ei paista,
Siis wari on kadunud.

5.

Sõnad.

Küll kõneldakse paljugi
Siin ilmas häädujest,
Küll mitmed laul'wad alati
Truudusest, woorusest.

Küll kiidetud jaab armastus
Ja sõbra ustavus,
Saab piütud rahwa parandus
— Kuid kõik on jõledus.

Ma käisin mööda linna, laant,
Ei hääduft kuulnud ma,
Ei armastust ma näha saan'd,
Ei truudust, õigust ka.

Waid walskus ilmas walitjes,
Kurjusel oli järg.
Tal pettus kõrwal kõneles,
Silm tõdel seisis märg.

Küll palju sõnu järgi jäid
Meil kaunist asjadest,
Kuid kui kõik ilma läbi käid,
Ei jälge tegudest.

6.

Lendaksin.

Kui keegi mu kehale annaks
Kaks tiiva nii tugewat,
Et ühtlasi mõtetega
Nad kanda wõiks ihtajat:

Siis lendaksin kotta kombel
Ma koidutäheni
Ja waataks jäält naeratades
Maa pääle weel tagasi.

Küll saaks ka mu südame haawad
Siis parandatud usinast',
Mis kadetus, walstus ja pettus
Siin löönud on walustast'.

7.

7.

7.

Kuebtus.

See kurwaks teeb mu meelt
Kui näen, et tihti
Kändaja eksib teelt
Ja kaotab sihti.

Kui kuu hoolega
Küll hoidis rada,
Ja süügi wiimaks ta
Wõis kaotada.

Ja õnn, kui leiab veel
Ta teed, mis jätnud,
Kuid eksitus on teel
Tad siisgi petnud.

8.

Noore ea rumalus.

Rüll mõnda aega noorest east
Ma taga kahetsen,
Küll mõnest ammu tehtud weast
Ma nüüd veel häbenen.

Nüüd juba jahtunud on rind
Ja pää saan'd selgemaks,
See hoiab, et nii kergelt mind
Ei tujud eksitaks.

Kuid siisgi võtaks igatsus
Lain'd aega tagasi —
Oh noore ea rumalus
On magus naljani!

9.

Ei tule.

Ku meelde tuleb mõni tund,
Mis ammu mööda läinud,
Ma mõtlen seda nagu und,
Mis öösel olen näinud.

Kus mõne korra näitas ka
Mull' õnn end kergel kumal,
Ei aga kinni hakata
Siis ostan'd noor ja rumal.

Küll ootab jüda rahutu
Meid aegu unest' jälle —
Kuid mis furd mööda lastud ju,
Ei enam teist furd tule.

10.

Õnn.

Õnn on üks kergemeelne tüdruk,
Ei kaua kusegil wiibi ta;
Su juurde tuleb, suud sull' annab
Ja tõttab eemal' rutuga.

Kuid õnnetus on ustaw kaasa,
Kes armus truuks jääb alati,
Ta istub ikka sinu ligi,
Tal 'pole ruttu kuhugi.

11.

Loodab.

Hui mure mustad pilved
Mu taewast katawad
Ja iga tähe jära
Mu tulewikust ära
Ka hoopis matawad.

Siis tunnen rinnas tun'gwalt
Ma häält mull' ütlevat:
Et looda, looda waewas,
Küll tulewiku taewas
Sull' pakub paremat.

Ma tean, need lubamised
On petnud jagedast',
Kuid süda siisgi loodab,
Ja seega meeli joodab
Et wait'wad nad wagu'ast'.

12.

Lootus.

Küll waates tulewikusse
Lä'eb süda wahest araks,
Käed, nagu meeleheitmine
On jäänud ainult waraks.

Küll oleks jää'ne wiletjus
Mind ohwriks omal' püüdnud,
Kui 'poleks wägew tunnistus
Mu põue põhjas hüüdnud:

See, kes on aitnud senini,
Ei ial maha jätnud,
Küll aitab ka edasi. —
See lootus 'pole petnud.

13.

Troostiks.

Kui mõni kord nii lugu läab
Et hõelus nagu wõitjaks jääb,
Et kasuta on kõik su hool
Ja hääduft tabab suurma nool.

Jää rahu siis. Kui täitfid ja,
Mis sinu kohus talita',
Kõik muud wõid jätta julgeste
Sa taewa Isa hoolele.

Kes kõige loomu käiku seab,
Küll kõige paremast' see tead,
Kuis aitab hääduft wõidule
Ja furjust põrgu sõidule.

14.

Palwe.

(Vermontowi mõte.)

Kui murekoorm mind muljub walufaste,
Kui kaob usk ja lootus lõpeb ka,
Ei süda kõigest ilmast troosti saa:
Üht palwet õhkan ma siis palawaste.

Ta sõnadesi mu rinda mahedaste
Üks inewägi woolab jalaja
Ring magust elu õhku hingab ta,
Mis kosutab mind nagu taewa kaste.

Siis kaob koorem, mis mind raskest' rufub,
Waim nagu wabast'ud saab hiljuteisi
Ring kaotab kahtlemiste kurba järke.

Mu süda jälle waikselt loodab, usub,
Ring filmist woolab palaw nutu wesi,
Kind on nii lahke, hing nii kerge, kerge...

15.

W i d a b.

Mu hing, et lõpetust tee mure ööle
Ja wiimne nutupisar filmist pühi,
Mees nutu kütkeis kaebada ei tohi,
Sest elu seadus kutjub teda tööle.

Wirk käsi paneb karmesti wöö wööle,
Ei tundi wiita wõi, sest aeg on lühi!
Seepärast üles! Tõtta, püüa, rühi
Siit üles walguse ja tõe poole!

Et ole hingele ju antud tiivad,
Sul rinnas raugemata eluwägi —
Miks neid siis murekammitš ikka võidab?

Sind waimutiivad taewa poole wiivad
Kui teel ka lamab raske muremägi,
Su kindel püüde võidab, võidab, võidab...

16.

Hing ärka!

Hing ärka, ärka unest üles
Ja tõtta tööle rutuga!
Kui kuu tahad mure süles
Sa aega wiita nutuga?

Kes oma waimu jõund salgab,
See wiimast tuge kaotab,
Kes mure kütkeis wiitma algab,
End sügawamal' waotab.

Sest hüüa riismed nähtawale
Su waimu närtsin'd wägedest,
Küll kannawad nad kõrgemale
Sind kõigist muremägedest.

Ei enam mure paelad peida
Sind, kui ju tiiru laotasi,
Su ees ilm lahti, kõik wõid leida
Ja enam weel, kui kaotasi!

17.

Tee wabaks!

Orjalikust argtusest,
Siida, tee end wabaks,
Nõnda, et sind igawest'
Hirm ei enam tabaks.

Et ei iga teo ees
Kahklede ja küsi:
Mis sest wõldaks rahwa sees?
Meeldib neil' see asi?

Kes nii ilma hellitab,
Küttesse end löidab;
Tark, kes wabalt talitab,
Wiimaks rahwa wõidab.

Talwe ööl.

Kuis ehmataw on minul üfji feista,
Kus mets on waljust tuulest kohawal,
Ei näe kuud, ei tähte kõrgelt paista,
Sest pakjud pilwed lend'wad taewa all.
Hing, alandlik, kas jõuab ära mõista
Sa tarkust jelle kõige tegijal,
Kuis sääl, kus õitses juwel õnn ja ilu,
Müüd kohutab sind tühjus, surma wilu!

Kui elutuul sull' murepilwi puhub,
Kui sinu õnnetaewas mustaks lä'eb,
Kui kurvastus su rinda raskest' rõhub
Kui armjaid lootusi film lang'ma näeb,
Kui raske wälf su wiimast tuge lõhub:
Siis tea, üks kindlus sull' weel üle jääb,
Ta, kelle käsul pilkne pime jõuab
Ja hele walge üle ilma jõuab.

Ja kui näed metsa kewadisel ajal,
Siis tea, kesje seda toimetab,
See otja teeb su leinalaulu kajal',
Ta rõõmustab, kui film on piaras
Ja kahandab su kurbtust troosti najal,
Mis uskus südamesse asumas.
Küll kaob siis rinnast kahtlus, kurbtus, mure,
Lõõb õitsma õnnis rahu, mis ei sure.

Maene laps.

I.

Kes mul kuuleb nutu tija?
Mullas ema, hauas isa,
Mis nüüd minust saama peab?
Raugenud on wäeti rammu --
Ruhu pöbran nüüd weel sammu?
Isfand ise seda teab!

Oh, ei aita kaebamine,
Ihm on juur ja laialine,
Kaebtus kaob jäljeta!
Ihm on lai küll ekhimijses,
Aga eluks rahulijes
Kohhta kusagilt ei saa!

Nöder käsi, tõtta tööle,
Pane kärmeisti wöö wööle,
Minult tööst wõid lootä head.
Aga kesje tööd mull' annab,
Mida jõud mul teha kannab?
Isfand, sina seda tead!

II.

Kus rändajal on kodu koht
Teekäijal isamaa,
Kus lõpnud oleks iga oht,
Pait paras puhata?
Oh, kufagil ei kutsu mind
Üks armu tundel tufjuv riind.

Mu isa magab mulla all,
Kus filmi surub öö,
Mu hella ema kõrval tal,
Ei jüda enam löö;
See truuim armu asupait
Dn liikumata, furnud, waik.

Kuis metsas läheb lehele,
Mis puust läin'd pudema,
Nii kaob ilmas inime,
Kes ilma koduta,
Ja kodu asub ainult jääl,
Kus kutsub armastaja hääl.

III.

Silm näeb mul aina ilu,
Kus waatan iganes,
Ja inimeste palged
Dn õnne hüilguses
Ning rõõmu laulu lausub
Ka wäikse lapse suu,
Kui isa küünla wõtab
Ja süütab jõulupuu.

Nüüd tuba on nii walge
Kui päewa ajal just
Ja rõõmsalt jagatakse
Üksteisel' kingitust.
Ma pean pimes nurgas
Siin istma üksinda,
Et ei lääks teiste ette
Neil' rõõmu rikkuma.

Need kaunid hiilg'wad küünlad
Ei põle minule —
Kes tahaks rõõmu teha
Ka waeje lapsel!
Ei ühtgi armast pilku
Mull' 'pole kingitud,
Ei keegi lahket sõna
Mul 'pole lausunud.

Üks jõulupuu on minul
Mu oma rinnasja,
Kus mitu tuhat küünalt
Dn latwas läik'mas ka.
See jõulupuu on walu,
Ja küünlad heledad
Dn minu ohkamised
Ja filma pisarad.

IV.

Laps läbi laia luha
Lääb üksi õhtu a'al,
Pilm katab tähed puha,
Ei valgust taewa ra'al.

Nälg waevab tema kõhtu
Ja ahastus ja pi'in,
Sest juba neljas õhtu
Pääwarjuta ta fiin.

Suur tuisik ja tuule maru
Tad ajab edasi,
Et jõuab üle aru
Ja kirik-aedagi.

Sääl langeb hana pääle
Ta maha põrmusse
Ja tõstab hale't hääle
Nii nuttes nukraste:

„Oh ema, ema armas
Ja kallis isake,
Miks mind ei võtnud surmas
Ka ühes hauasje.

Sääl oleks hää ja waga
Ja rahulik ja wait,
Siin nälg mind kiusab taga,
Mind põlgab iga paik.

Oh armas, armas isa
Ja kallis emake,
Ma jätan kurba kisa
Lä'en teie järele!"

Ja äkist' taewa telgil
Lööb pilwist puhtaks ring,
Üks täht sääl hiilgab helgil —
See on waese lapse hing.

Mõtted.

Mis õpetan'd mind elusaatus
Ja waimu silmal ümberwaatus,
Ma olen pannud hooljaste
Siin salmidesse paigale.

Ajale.

Aeg, kes ja meie elu laastab,
Aeg, kes meid jurmal' wasta wiid:
Nastate järel wõtad aastad
Ja noorust ühes ära siit.
Wii pääle ilu, wii ka noorust,
See kaob kui udu sinu käes,
Kuid jäta armastust ja woorust
Me rinda noorust' jõuus ja wäes.
Ei siis me kaeba kahetjedes,
Et kõik nii kiirest' mööda läab,
Kui kallim wara wananedes
Me rinda rikkumata jääb.

Täna.

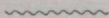
Kui ja wõtad nõuu, mis hea,
Täna seditäitma tõtta,
Ära wabandust nii sea:
Homme tahan ette wõtta.

Oled täna hakan'd ju —
Homme kergem tööle minna.
Ei ja muidu hommiku
Taha enam saada sinna.

Kui sind katsub kawal keel
Püüda kiusatuse wõrku:
Hoi ennast täna weel,
Wõta täna wasta tõrku.

Hoi ikka ennast ja,
Et nad sind ei täna tabaks,
Küll siis näed rõõmuga,
Et sa jääd neist hoopis wabaks.

Mis on homme, ei ja tea,
Täna pead talitama.
Homme tänaseks saab pea —
Noh, siis täida sedasama.

Saaklejale.

Kui näed, et hõelus wõimu wõtta
Ju püüab hääduft häwit'es,
Kui selle wasta hüüab jõtta
Sind palaw tung su südames:

Siis ära enam kahkle, küsi:
Mis maksab minu ühe jõuud?
Ja ära kauem tööta püüsi,
Et tahtmisest ei tuleks põuud.

Waid astu ette, wirk ja südi
Ja awalda end, nagu meest,
Kes ial waewades ei tüdi
Kui wõitleb hää asja eest.

Ja ära kohku, kui ei lähe
Kõik sõbrad ühes sinuga,
Ning jäta argtust, kui ka wähe
Näed teisi ühes töötama.

See mõte wõib sind röömustada:
Sa 'pole üksi wõitlemas,
Weel auusaid hingi mitu sada
Dn kurjusega sõitlemas.

Need terwitawad röömu helgil
Su auusat mehe meelisi tööd —
Kaks kolmgi tähte taewa telgil
Ju wähe walgustawad ööd.

Waimustuseks.

Kui oled seadin'd silma sihti
Sa kõrge eesmärgi pool',
Siis ole walmis, et küll tihti
Sind tabab mõni kibe nool.

Ja kui ka palehigis pead
Sa rada omal' rajama,
Ming rasked takistuste read
Eest oma tööga ajama;

Ja kui ka tuhanded su püüdi
Ei osta ära aimata,
Kui seadwad nad su selga süüdi
Ja katjuwad sind laimata:

Siis ära lasse südant araks,
Teed ära jäta poolele,
Küll wiimaks ikka wõit saab waraks
Su ustawale hoolele.

Su waewa saadud wõidu palmid
Siis tuhat kordfelt tajuwad,
Kui waenlastelgi kiidusalmid
Su üle suhu asjuwad.

Troostiks.

Miks pahandad, kui kuuled,
Et kurjad kiusu huuled
Su üle laimu kandes
End väsitavad wandes.

Sa tead, ei nemad jalwa,
Kus leidwad asja halwa;
Miks isegi must näeb,
Neist määrimata jäeb.

Sull' peab ju seesama
Su wäärtust awaldama,
Kui nad ei waewast hooli
Sull' lastes waenu nooli.

Ei surma nad find aga
Ka kõige tuhinaga.
Ja tormawad nad wäega —
Jää wait ja heida käega.

Pea lükus.

Ras sul walu südamēs,
Ras õnn hinge sees :
Ära seda iganes
Mäita ilma ees.

On sul kurbtust, siis sind ilm
Saawab pilgates,
On sul õnn, siis kade film
Waatab wiha sees.

Sest siis lükus oma rind
Ilma ees ja pea:
Täidab õnn ehk mure sind,
Et ei tema tea.

Külm veri.

Kesse ostab külmal werel
Laewa laintel juhtida,
See ei tormiselgi merel
Baati lahe purusta'.
Kes ei walwamisel wäsi,
Leiab rannal rahu eest,
Selge film ja kindel käsi
Wiivad wälja häda seest.

Kesse wõtab ilma kära
Wasta külma werrega,
Kiitust, laitust kuuleb ära,
End ei lahe ärita:
Selle sõna mõju kannab
Üle suurte hullkade,
Wagufasti wõitu annab
Sõna tormis temale.

Kesse õrna filmawaadet
Wastab külma werrega,
Kesse armu tera saadet
Gemal' heidab tuimana:
See ei õhka öödel õues,
Mind ei elu raskeks tee,
Aga siisgi tema põues
Õrnem õnn jääb kaugele.

Soia kinni.

Kesje taewa tõde jalgab
Uskumates jüdames,
Sumalikku walgust põlgab
Elu kõrbes kõndides:

See ei jõua õiget rada
Hoida pimeduse sees,
Teda wõiwad hirmutada
Mitmed kuristitud ees.

Kesje aga tubliks tüüriks
Peab ükhi oma pääd,
Mõistust arwab ainjaks müüriks
Loodab teele lõppu hääd:

See kui tule tungla kumal
Kõnnib pime'l laane teel:
Wäike walgus õnnetumal
Ennem ekhitajaks weel.

Soia kinni selle pärast
Lapse usku jüdames,
Ära lasje ilma kārast
Ekhita' end iganes.

Kellel ust on walgustaja,
Sumal taewas juhtija:
Õiget teed käib elu aja
Rikkumata rahuga.

Mis aitab.

Mis aitab laeval auru jõud
Ja purjedesja tuule sõud?
Kus puudub tüür ja tüürija,
Ta peab hukka minema.

Mis aitab rikkus, rahvas kind,
Kui pimeduses pää ja rind?
Sa ei siid ilma tüürita
Ja pead hukka minema.

Meie süda.

(Rossetti järel.)

Meie süda on üks kannel,
Kannel kahe keeleline:
Ühes kõlab õnne õhin,
Teises nutu ohkamine.

Saatus mängib osavasti
Wiisjaid jäl iga fugu:
Täna rõõmsat pulma laulu,
Homme kurba leina lugu.

Lootus.

Lootus on üks edew neiu,
Mängib iga ühega,
Aga wäga harwa annab
Kätte, mida luban'd ta.

Ja kes tema tühja petmist
Wõtab liiga südame,
Küll ta raskeks elu rada
Mõistab teha temale.

Tema tembuft kihutatud
Surma läks ju mõni ka,
Kelle tulewikust tuju
Sundis palget pöörama.

Kes on mõistlik mees, see mängib
Haljatades temaga,
Aga ialgi ei anna
Ennast tema kätte ta.

Suremata.

Kui juured waimud surewad,
Neid kalmul' kantakse,
Siis seataks' sambad toredad
Nunmürgiks hauale.

Ja igaweseks hüütakse
Siis nende nime weel,
Ning suremataks peetakse,
Mis tein'd nad eluteel.

Mul aga argfelt küsib aim:
Kui ilm kord hukka läab,
Kus nende nimi, wägew waim
Ja töö ning auu siis jääb.

Enne ja nüüd.

Muna 'pole targem kanast."
Nõnda veldi ennewanast'.
Waates meie aegset lugu,
Näha nagu teine lugu:
Tibud, kes weel koores ist'wad,
Waewalt nokka wälja pist'wad,
Dma tarkust waewalt hüüdwad,
Wanu õpetada püüdwad,
Nina ees neil ksjendades,
Nende auu pifendades.

Teraw kirwes.

Teraw kirwes leiab tiwi."
Mõnda ütleb wanaõna.
Hm, see on ju wäga kena.
Uga — kesse pakju tüwi
Müridase kirwega
Jõuab läbi raiuda?

„Oma film.“

Hüll oma film on kuningas,
Ta tihti süisgi waletas,
Et, mis ta kiitis armsasti,
Ei kõlban'd mitte kuhugi.

Nii mõne kauni näo all
On pettus peidus salajal. —
Kes filma ruttu usaldab,
See wäga kergest' petta saab.

Kohtumõistjale.

Oh ära tõsta laidu kära,
Kui näed, et wend furd ekjis ära,
Sa oled ise ka ju teel,
Ei annugi eesmärgil weel
Ja ekhituji mitu sada,
Su kätku wõiwad kõwerdada.

Kes juba sihile on jõudnud,
See wõib wast wenda sõidelda,
Kui ekhitus tad petta jõudnud,
Kui 'pole wiitsin'd wõidelda.
Kuid kes on weel kaasrändaja,
See wõtku ette waadata
Ja jätku järel nurijemast:
Wast wenna nõuu on õigem temast.

Kes on kõiki kiusatuji
Ise omas rinnas maitanud,
Siisgi ekji kõweruji
Omast elust ära kaitanud,
Kes on kõike raskust kannud,
Igal' himul' wasta pannud:
Minult see wõib wälja astu'
Kohtumõistjaks wenna wastu,
Sest et õige kaaluga
Süüdi mõõta oskab ta.
Aga iga teine muu,
Heitku finni oma juu.
Kuda tohib hakata
Pada katalt sõimama?

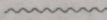
~~~~~

Sajataja.

Ta palju paha pajatas
Ja hirmsaste mind sajatas,
Mind wandus ära iganes
Mii surres kui ka elades.

Siiš taewa poole hüüdsin ma :
Oh armas Iha, halasta,
Et, mis ta soowis mulle hääks,
Mii raskelt kaela tall' ei lääks.

Kes teotab teist tigidalt,
Ei pääse ise kohtu alt,
Ja kes teist wannub wiha sees,
Kord jeda elus leiab ees.

Soiatus.

Oh ära võta kurja fundi
Sa kuulda mitte iganes,
Ja ära anna mitte tundi
Tall' aset omas südamēs.

Ja meelitusi ära usu,
End hoia tema võrkudest,
Ei siis ta sinu rõõmu rusu,
Sul riisu rahu südamest.

Ja kui ta tõstab tormi walju,
Kui kuuled ähwardawat häält:
Sa seisja kindel nagu kalju
Ja ära nihku paiga päält.

Kui vihas tormas mere wesi,
Mis kaljule ta kahju lõi?
Weel puhtamaks ta teda pesi
Ta hiilgust enam ette tõi.

Ime lugu.

Rüll ime asju ilma feest
On leida fagedaste:
Tõe wasta sõjas mitut meest
Me näeme wägewaste.

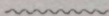
Kui juuremat ei oleksgi
Neil waenlast meie ajal,
Nii häwitaks nad koguni
Tõe ära ilma rajal.

Kuid tahtwad ije siisgi nüüd,
Et usuksid kõik ilmas,
Kui oleks tõsiduse püüd
Neil ainsaks sihiks filmas.

Mis tähendab see imewärk
Mis nõnda weider näha?
Dns see ehk tõe wõidu märk
Mis toob tall' krooni päha?

Tea, neil on kartus tõe eest
Ja wääramata wiha,
Et sureks tõe ilma feest,
On nende ainus iha.

„Oh häda! tõe mulla all!“
Nad kawalalt siis karjuts,
Teeks mälestuseks templi tall',
Mis oleks — walel' warjuts.

Ebatõde.

Tõde tõusis, tõde tärkas
Koidu kombel ülesse,
Uga tema tõusmist märkas
Wihafem ta wastane.

Wale palkas jortsi nõidu
Kesse talle abi looks,
Tõe üle tubli wõidu
Kiiresti tall' kätte tooks.

Sortsid wõtsid keedu kopad
Seadsid üles tulele,
Pühk'sid läbi põrgu jopad
Kandsid kraami katlasse.

Ja nad keetsid päewa, ööda,
Kuni täis sai üheksa,
Siis wast lõpetasid tööda
Walmis wasta wõitleja.

Keedu katlast wälja toodi
Wastaline wägewam,
Nägu muidu tõe moodi,
Ise palju libedam.

Ja see tigiduse õde,
Mis on tõusnud põrgu seest,
Libekeelne ebatõde,
Wõrgitab nüüd mõnda meest.

Pisarad.

Ja rõõmustad, et sinu filma
Ei tule ial pisaraid,
Et käisid palju mööda ilma,
Ilma et filmad märjaks said.
See täidab aga minu rinda
Seepärast kurvastusega,
Et kõige ilusamat hinda
Su süda hakkab kaotama.

Kuis vihm ja kaste lilledele
Toob värskust põual palaval,
Nii filmapijar südamele
Toob ehet tundel õrnemal.
Ja nagu päeval põualisel
Märtsivad tunded hellamad,
Nii pisarate puudumisel
Ka kaovad tunded, kallimad.

Oh ära lasse pikka põudu
Su südant kiwits kuiwata',
Sest kellegil siis enam jõudu
Ei ole, teda pehmenda'.
Ja kui sul midagi ei ole,
Mispärast peaksid leinama:
Siis nuta waluga see üle,
Et enam nutta ja ei saa.

Pühapäewa hommikul.

Oh ärka unest, inimene,
Su päike tõuseb iluga,
Ja lilleke ning linnukene
Tad terwitawad rõõmuga.

Mul on, kui kuuleks taewa telgil
Ma tuhatkordset lauluhäält,
Mis ime mõju hellal helgil
Wist ingli hulgast tuleb jäält.

Jah, inglid kiitwad taewa Ista
Ta auu püha järje ees,
Sell' kiitusel ka juurde lisa
Sa wäeti, kes ja pörmu sees.

Su laulust suurem rõõm on temal,
Eht nõdrem see, kui ingli häääl.
Nii wäikse lapse kõne emal'
Dn kõige armsam ilma pääl.

Karjase kiewade laul.

Hurra, nüüd lasen karja-sarwe
Ma rõõmu helil kõlada,
Kui kõrges õhus luiga parwe
Mäen pilwe piiril lendama.

Nad jätendawad taewa sinas
Kui kallid kiwid kaunimast',
Ja koidu kullas, eha punas
End hällitawad toredast'.

Mul on, kui hüüaks nad mull' kõrgest':
„Laps, tungi üles walgusel',
Sest õnnistusta tuua järgest'
Wõib walgus igal' südamel'!“

Kannikesed.

Müüd mured, et minema käige
Ja turbtused kaduge,
Kui toonud on päikese läige
Meil' tena kewade.

Kuis lustilla wuliseb wesi
Müüd ojas edasi,
Jõe kaldal silm kannikesi
Mul märkas hulgani.

Neist lilledest kimbukest tehti
Truu armsa sõrmilla,
Ja minu kübarat ehti'
Ta wöttis nendega.

Mu põues nad tärkama pandsid
Siis luule kannikseid,
Mu käed rõõmsasti kandsid
Kui kostujeks kallile neid.

Ja kui ka me nägema peame,
Et ükskord nad närtšiwad,
Me süisgi hää meelega teame,
Kord rõõmsaks meid tegiwad nad.

Lõõke.

Miks tulid ja tagasi jälle
Mu ilus linnuke,
Mii pea, kui tulemas meile
Dn kena kewade?

Eks wõõramaa hiilgawad aasad
Ei meelita sinna sind,
Eks palmipuu warjus ei taha
Sa pesita', lõbus lind?

"Ei wõõramaa hiilgawad aasad
Mul laulule liiguta suud,
Ei pesaks ma ialgi ihka
Ei palmi-, ei seedripuud.

Siin olen ma sündin'd ja kasun'd,
Siin on mu emade maa,
Ei feda ma wõõramaa wäljal
Jal südamest unusta' saa.

Siin olen ka õnne ju maitse'nud
Ja esimest armu hüüd,
Sest kõlab mul kiidulaul keeles,
Et siia sain tagasi nüüd!"

Pääsuke.

Miks peša tehes waewad end?
Sind kannab ju su nobe lend
Küll ümber kõige ilma sees,
Kõik ilud lahti sinu ees.

„Ja olgu ilud minu ees,
„Mu ülem õnn on peša sees.
„Arm ihkel südant sinna wiib,
„Sääl armsaid warjab minu tiib.“

Õöpik.

Ma uinufin magusas unes
Ja lahtise akna ees,
Üks ööpik heledst' laulis
All toome pöösa sees:

„Siin on minu armsam ase,
„Siin kaunimad laulud ma loon,
„Mis ilusat luule taewas,
„Kõik südamest wälja toon.

„Siin laulik mu lauluhäält kuuleb,
„Ja laul on ta ülem hind —
„See üksi mu häälestest saab aru,
„See üksinda mõistab mind.“

Jää, ööpik, ja laulame ühes
Nii kaua kui kewade,
Meil' mõlemil' tuleb furd tali,
Siis läheme puhkele.

On's armastus?

On see ehk armastus
Et süda loidab
Ja vägew igatsus
Kõik hinge täidab?

Kas see ehk õndsust toob,
Kui õrnal sunnil
Suul mususid sul joob
Wast waitfel tunnil?

Ei õnnistada wõi
Sind süütaw jäde,
Arm ial ei üksi käi,
Tal on üks õde.

Ma olen ikka näin'd,
Et õnn jääl puudus,
Kus armuga ei käin'd
Ta õde truudus.

Nägu petab.

Kui uhkesti ka õitjemas
On mõni ilus õis,
Ta punga sees üks putukas
Su ajet wõtta wõis.

Kui sirgesti ju silma ees
Ka seisab mõni puu,
Wast ammu närib tema sees
Ta südant ussi juu.

Mis ilus on, ei ole see
Weel puhas alati,
Mis seisab sirgelt, uhkeste,
Wast langeb peagi.

Liig.

Liig libe keel on wäga tihti
Siin märgiks meelel tigatedal,
Wast süda warjab oma sihti
Siin ikka mahe' sõna all.
Sest waata ette elu teel,
Kus ees on liiga libe keel.

Liig palaw arm ei kesta kaua,
Liig hele tuli kustub pea,
Liig kõrgus leiab ruttu hana,
Liig tarkus midagi ei tea,
Liig kindel seisma siin ei jää,
Liig hää ei ole enam hää.

Liig waga nägu sagedasti
On kattedeks kelmil kawalal
Ja uhkus õitseb enamasti
Liig alanduse warju all.
Mis liig, on liig; pea meeles ja,
Ja ära teda usalda.

Armastus ja wiha.

Hui üht'gi hinge olema
Sa tead kõige ilma sees,
Kes mõtleb hästi sinuga
Ja armastab sind truuduses:

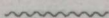
Siis katju, et sa muretsed,
Et hiilgaks arm ju südames,
Ja tema õrnad jädemed
Ei kustuks ära iganes.

Seft armastus on tuluke,
Mis tahab teiji õnnesta',
Kuid ise oma hingesse
Saab õnne kõige ülema. —

Kui kõiges ilmas teadgi
Sa palju hingi olema,
Kes arwavad just halwasti
Ja püüawad sind pahanda'.

Siis katju, et ju südames
Ei lähets wiha wägewaks,
Et tema jäde iganes
Sääal leekima ei lõkendaks.

Seft wiha on üks tuli, kes
Kõik ilma neelda ähwardab,
Kuid hirmsalt omas südames
Kõik õnne, rõõmu häwitab.

Kerjuse matus.

(Rumenia lauliku Bolliac järele.)

Eest rahwas, tee päält ära eest! Siit läab üks rändaja,
Siin kandwad neli waeft meest üht kirstu õlalla
Ja kirstus wiisil wiletsal üks wäsin'd uinuja,
Ei ligi ega kaugemal näe üht'gi nutma ja.
Kui keegi tast ei hooligi, ei temast küsi ka,
Kuid rahwas, heitke põlwili, ehk ta küll kerjaja!

Eest rikkad, sest siit minemas üks waene rahusse,
Ja pimed' silmad pigistas nälg kinni waljuste.
Ja tornilt kõlab kella hääl: „Gesmärgil on ta nüüd,
Ta kannatustel ots on pääl, tal käes on rõõm ja hüüd.
Küll hanaasja on ühe hääd, nii sant, kui kuningas, —
Eest wait, wait kroonikandjad pääd, sant mööda minemas

Eest uhked, kõrged ära eest, siit läab üks kerjaja,
Ta elu kadus ilma jeeft, ta ise kaob ka.
Ju ussitejed ootawad all mulla pöues tad,
Nii kanged ilma wõitijad, kui tema kaowad.
Surm wiib ju korda mööda nii kui waeje, rikka ka.
Nüüd uhked, hoidke tagasi, siit läab üks kerjaja.

Tee lahti, teie wägewad, siit läab üks rändaja,
Waiksesse aeda wiiaks' tad ja pandaiks' puhkama.
End walmistage warmalt ka ju wiimse kohtule,
Küll kuuleb wiimne mõistija ka waeje kaebtuse.
Oh ärge püüdke pilgata, teil' raske nuhtlus jääb;
Eest wägewad, üks kerjaja Jumala juurde läab.

~~~~~

Kus ?

(Heine järele).

Kus saab wäsin'd ränd'ja rinnal
Puhke paik kord olema ?
Palmide all lõune pinnal ?
Kaskede all kodusja ?

Kas mind kõrbe liiw ehk katab
Wööräl pinnal jäljeta ?
Kas mind kodu mulda matab
Sõbra käsi leinaga ?

Üks ta kõik ! mind warjab kena
Taadi taewas siin kui jääl,
Tähed furnu küünlatena
Paist'wad öösel minu pääl'.

Surma kuul.

§ Sügisel surma kuul
Dö on pilkane ja pime,
Ajal hulub kõle tuul,
Kus me juwel hõiskafime.

Sügisel surma kuul
Tuul käib üle wärste haa,
Kus ma waene nutu juul
Leinasin nii kaa, kaa . . .

Sügisel surma kuul
Saan ma siisgi waewast walla :
Oh, ma tunnen, surma tuul
Wiib mind warsti mulla alla.

Mäng otsas.

Mäng otsas!

Kannel, waiki nüüd,
See oli sinu wiimne hüüd.
Ehk olgu laul ja mäng sul kenam,
Ei wõi sa süisgi tõlada
Mu rõõmuks ial enam.

Mäng otsas,

Surm mind kutsub siit,
Pean lõpetama wiimast wiit.
Nüüd, kannel, lähme waikse hauda
Ja votame säääl waguši:
Meil' kaetaks rõõmu lauda.

Mäng otsas,

Laul on lõpetud,
Su wiimne heli waikinud.
Nüüd kuuljad waiksett kodu minge,
Sest wiimne kõla ülesse
Wiib ühes laulja hinge.

Wiimne laul.

Õns see mu wiimne laul?
Oh ei, ei ammu weel!
Küll kõlab uuel auul
Kord minu kandle keel.

Kui kord on otsas surm
Ja murtud omas jõuus,
Kui avab haudu nurm,
Kui algab üles tõus:

Sääl järje ees, kus auul
Siis koos kõit wiimati,
Kul algab wiimne laul,
Kel lõppu 'polegi.

S i s u.

Pühanduseks.

lht.

Sulle, sulle, õrnem sugu	3
Mul' pole ismas isamaja	4
Mu isamaa, üht palwet tahan panda	6
Ei taeba ma, et ism auupärga	7
Sa rahwa kiitust ära himustagu	8
Ma laulsin jeni lilledest	9
Kannel, sind mul' Jumal löi	9

Kewadised lilled.

1. Õrn, pehme kewadine õht	10
2. Yuu nüüd kujul kenamal	10
3. Su kaunist sõstra silmadest	11
4. See õis, nii ilus, õrnake, ...	11
5. Sa waatad ime hellalt, ime õrnalt	11
6. Mets ja nurm on wait ja waga.. . . .	12
7. Õht hingas — silme õhtu täis	12
8. Lahtub Hämariku kaisust	13
9. Üksik lindu lendas siit	13
10. Kui wiimast ford, kui lahtudes	14

Kallima pühandus.

1. Kuis tähelene taewa piiril	14
2. Kui mu silmad sinu palgel	15
3. Sa oled nagu lille	16
4. Sa oled kui lillele luhas	16
5. Ma waatan sinu armja sini silma.	17
6. Kui päike paistab soojas' kewade	17
Õh teaksid sa, kui sagedaste	18
Kui õhtu päike loode minnes	18
Ma olen kaua käinud	19

	lht.
Dh kuhu lähen, kus ma leian rahu	20
Ma näen ilusamat und	21
Ei sinu palge hella ilu	21
Hellakene, ei ma nõua	22
Sind luuletiivul tahaks mina	23
Kuule, kuis mahedast'	24

S ü n n i p ä e w a h o m m i k u l.

1. Dh hinga weel nii magusast'	25
2. Koit kuldamaš taewa sõrwa	25

W ä h i p ü ü g i l.

1. Oja laened piffamisi	26
2. Rõrget kalmušt katab kaste, ...	26
3. Küll wähhjal õigust paljungi	27
Hoia südant hooltega	27
Mind helmi nii hellaste palus	28
Mu meele järel on seenife	28
Sa oled kui lõunemaa loodus	29

Õ h t u s e d ö i e d.

1. Meiu, ilus, hella	30
2. Sa oled, nagu õhjala	30
3. Sa oled nii süüta ja waga	31
4. Sa oled, hella, õige ingel	32
5. Su palgedel hommiiku puna	32
6. Sinu ilu mind ei wõitnud	33
7. Ei ole ial huuled hüüdnud	33
8. Igawese katte all	34
9. Sind ma püüan põgeneda	34
10. Wanter wurab liirel teel	35
11. Walmis pandud reisikastil	36
12. Kui kogemata eluläigil	37
Su filmas pišarate helmed	38
Mu isake kallis ja emake armas	38
Just nagu kõidid keele päate heidab	39
Mu ees nii tõel näol seisab sina	40

	lht.
Ei iganes mind kurwaks tee	40
Sa tühid, hella neiute	41

Kaste heinad.

1. Ma nägin unes surma jundi	42
2. Oh saaks ma elurada	42
3. Ma hüppan nüüd ja tantsin nüüd	43
4. Tuul hulub ja wihma sadab	44
5. Just nagu surm on igal pool mul näha	45
6. Nüüd on ka need wanifud walmid	45
Su ilu suurem surmaja	46
Siin turu ääres wilets, waene	46
Samu sammult ast'wad neli meest	47
Kui kewadisel ajal pääsis	48
Me seisime ehawalgel	49
Mis nõiu sädet heitnud	50

Puhkewad pungad.

1. Taewa Jsa ime töö	51
2. Kus pungad puhkema lööwad	51
3. Üks pungakene seisab oksal	52
4. Su filmad on tasased, hellad	52
5. Su huuled on roosi nupud	52
6. Mis aitab, et roosil on okkad	53
7. Ma waatan sinu pääle	53
8. Kuis tösijsiks läheb ju nägu	54
9. Kui puhkedes pungakesed	54
10. Dis awab argfelt punga	54

Kodumaa ja kodu rahwas.

Ei isamaast omaks mul lapikest wainu	55
Sa, Eesti maa, mull' oled kallim wara.	56
Mind käsib ja kutsub nüüd kõrgema jaade	57
Mu kallis kodu, tere jälle, tere	58
Mu rahwas, kewade poole	58
Kaunis koidu läike	59
Kui on kadun'd kodumaalt	60

	lht.
Ma läkkin sinust lahtu rumaluses.	61
Ma nägin öde nooremad.	61
Kui omal lahsel toidu andjaks	62
Mu helbe emakeel, kui awad	63
Eht Wanemuine kandle annud	64

Tumedad tunnid.

1. Ei üksigi ole näinud	65
2. Kes jõuaks koftu koguda	66
3. Mii kava, kui mu soontes weel	66
4. Ja sõber, ja käisid kui wari	67
5. Küll kõneldasje paljugi	68
6. Kui keegi nru kehale annaks.	69
7. See kurwaks teeb mu meelt	69
8. Küll mõnda aega noorest east	70
9. Mu meelde tuleb mõni tund	71
10. Onn on üks kergemeelne tüdruk	71
11. Kui mure mustad pilved	72
12. Küll waates tulewikusse	72
13. Kui mõni ford nii lugu lääh	73
14. Kui murekoorm mind muljub walujaste.	74
15. Mu hing, et lõpetust tee mure ööle	74
16. Hing ärka, ärka unest üles	75
17. Drjalikust argtusest	76
18. Kuis ehmataw on minul üksi feista	77

Waene laps.

I. Kes mul kuulab nutu kisa?	78
II. Kus rändajal on kodu koht	79
III. Silm näeb mul aina ilu	79
IV. Laps läbi laia luha	81

Mõtted.

Aeg, kes sa meie elu laastad	82
Kui sa wõtad nõuu, mis hea	83
Kui näen, et hõelus wõimu wõtta	84
Kui oled seadin'd filma sihti	85

	lht.
Miks pahandab, kui kuuled	86
Kas sul walu südamel	87
Kesje ostab külmal werel	88
Kesje taewa tõde salgab	89
Mis aitab laeval auru jõud	90
Meie süda on üks kannel	90
Bootus on üks edew neiu	91
Kui suured waimud surewad	92
Muna 'pole targem kanast	92
Teraw kirwes leiab kiwi	93
Küll oma film on kuingas	93
Dh ära tõsta laimu kära	94
Ta palju paha pajatas	95
Dh ära võta kurja sundi	96
Küll ime asju ilma seest	97
Tõde tõusis, tõde tärlas	98
Sa rõõmustad, et sinu silma	99
Dh ärka unest, inimene	100
Surra, nüüd lasen karjasarwe	101
Müüd mured, et minema käige	102
Miks tulid ja tagasi jälle	103
Miks pesa tehcs waewad end?	104
Ma uinusin magusas unes	104
Dn see ehk armastus?	105
Kui uhkesti ka õitfemas	105
Siig libe keel on wõga tihti	106
Kui üht'gi hinge olema	107
Eest rahwas, tee päält ära eest!	108
Kus saab wäsin'd ränd'ja rinnal	109
Sügisel surma kuul	110
Dns see mu wiimne laul?	111

